

Tájékoztató
Összefüggő szakmai gyakorlat és záró-gyakorlat teljesítéséről
Csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszak
Nappali tagozat
6. félév

Kedves Hallgató!

Önnek, mint a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kar BA nappali tagozatos csecsemő-és kisgyermeknevelő alapszakos hallgatójának nyolc hét összefüggő szakmai gyakorlat és záró-gyakorlat teljesítése kötelező.

A gyakorlat feladata és célja:

- A képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása.
- Olyan gyakorlati tapasztalatok gyűjtése, amelyek alapot adnak majd a saját nevelő-gondozó munkájukhoz, nevelői stílusuk kialakulásához
- Az adott bölcsőde szakmai programjának megismerése.
- A csecsemő- és kisgyermeknevelő munkához szükséges ismeretek bővítése, készségek, képességek fejlesztése.
- A hallgatók hivatástudatának és pálya iránti szeretetének elmélyítése.

A gyakorlat követelménye:

- A gyakorlatát életkor szerint heterogén bölcsődei csoportban töltsse, ahol vannak 2-3 éves gyermekek is.
- A saját kisgyermeknevelő rendszernek megfelelően a gyakorlatvezető kisgyermeknevelő gyermekeire felügyeljen.
- A nyolc hetes gyakorlat során mindig a gyakorlatvezető kisgyermeknevelővel megegyező műszakban dolgozzon.
- Fokozatosan kapcsolódjon be és vegye át a gyermekcsoport nevelési-gondozási feladatait, munkájában legyen egyre önállóbb.
- A hallgató gyakorlati tapasztalatait portfólióban rögzítse.

A gyakorlat ideje:

8 hét - 240 óra. Teljesítésének kezdetéről és a leadás végső határidejéről mindig a konkrét időszakban szóbeli vagy írásbeli tájékoztatást kapnak.

A gyakorlat színtere:

A gyakorlat letöltendő a hallgató által választott bölcsődében. A választott gyakorlati intézmény nem lehet a munkahellyel megegyező.

A gyakorlatot a hallgatónak **egyéni**leg kell megszerveznie!

A szakmai gyakorlat rendje

A szakmai gyakorlat alatt a hallgató egyes feladatai hetekhez köthetők, míg mások teljesítésének időpontja nem határozható meg pontosan, mert folyamatos tevékenységet igényelnek, vagy pedig a spontán helyzethez kapcsolódóan alkalmoszerűek.

A gyakorlat követelményei:

Az első hét feladatai:

- A hallgató a gyakorlat első hetében ismerkedjen meg az intézmény helyi szakmai programjával, az adott gyermekcsoport életével, szokásrendjével, az egyes

gyermekkel, a nevelő-gondozó munka pillanatnyi helyzetével, annak előzményeivel, távlataival – (csoportnapló, tervek, egyéb dokumentáció), – azaz minden olyan tényezővel, amelyek ismerete szükséges ahhoz, hogy a későbbi hetek önálló munkájával jól be tudjon illeszkedni az intézményben folyó tervszerű és céltudatos nevelőmunka folyamatába.

- A hallgató olyan kapcsolatot alakítson ki a gyermekekkel, hogy azok elfogadják őt. Teremtsen kapcsolatot a gyerekekkel a játékidőben.
- A 3-4. naptól fokozatosan kapcsolódjon be a gyermekek gondozásába.
- A feladatrendszer megvalósításának munkaformája a hospitálás és a lehetőségeknek megfelelően a különböző gyakorlati feladatok elvégzése.

A második – hetedik hét feladatai:

- A hallgató kapcsolódjon be a csoport adminisztrációjának vezetésébe.
- Lehetőség szerint a hallgató vegyen részt szülőcsoportos megbeszélésen, családlátogatáson.
- Lehetőség szerint a hallgató vegyen részt nevelőtestületi értekezleten, bölcsődei ünnepségen, rendezvényen.
- Lehetőség szerint a hallgató hospitáljon logopédiai és korai fejlesztő foglalkozásokon.
- A hallgató a 2. héttől kezdve fokozatosan vegye át a gyermekek ellátását. A második hét végére a saját kisgyermeknevelő rendszernek megfelelően az egész al csoport gondozását – a lehetőségeknek megfelelően – önállóan kell ellátnia a gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe véve.
- **Munkáját a csoport heti- és napirendjének, hosszú távú tervének alapján, önállóan végezze. Írásban tervezze meg az egyes napirendi mozzanatok feladatainak megvalósítását, s készítse el, illetve gyűjtse össze a megvalósításhoz szükséges eszközöket.**

A hallgatónak a nyolc hetes gyakorlatról portfóliót kell vezetnie, amit a gyakorlatvezető kisgyermeknevelő szakmai irányítása mellett kell végeznie az alábbi javaslatok szerint.

Portfólió tartalma:

- A bölcsőde bemutatása
- A gyermekcsoport napi- és hetirendje
- A gyermekcsoport bemutatása
- A gyermekcsoport gondozási sorrendje
- Az első 7 hét tapasztalatainak a rögzítése napra lebontva a megadott szempontok alapján a megszokott táblázatos formában. A bejegyzések szóljanak:
 - A napirendnek megfelelően nevelési-gondozási helyzetekről:
 - étkezéssel, tisztálkodással, öltözködéssel, alvással-pihenéssel kapcsolatos szokásrendszer, a játék-és szabadidős tevékenységek kezdeményezésének és irányításának megfigyelése, értékelése;
 - a gyermek reggeli érkezésénél és a délutáni hazabocsátásánál szerzett tapasztalatok lejegyzése: a szülő-kisgyermeknevelő kommunikációja. Az egyes napirendi mozzanatok feladatainak, tapasztalatainak lejegyzése.
 - saját nevelő-gondozó munkájukkal kapcsolatos tapasztalatok lejegyzése, összegzése, saját vélemény megfogalmazása, következtetések, tanulságok levonása szakmaiság szem előtt tartásával.
 - A gyermek-gyermek, gyermek-kisgyermeknevelő kapcsolatáról: kommunikáció, kötődések, szokásalakítás folyamata.
 - A gyermekek játéktevékenységeiről: hogyan lehet ötletadással a játék tartalmát tovább lendíteni, tervezni, játékelményt változatos formában átélni.

Az udvari játéktevékenység, az ezzel kapcsolatos teendők komplex bemutatása.

A különböző tevékenységformák megfigyelése, a kisgyermeknevelő tudatossága

A feljegyzések legyenek változatosak. Csak olyan megfigyeléseket rögzítsenek, amelyek új, szakmai aspektusból világítják meg az eseményt. Amelyek majd segítik a későbbiekben a saját nevelő-gondozó munkájukat. Kerüljék az ismétlődő helyzetek, mozzanatok rögzítését!

- A szülőcsoportos megbeszélés vagy családlátogatás tapasztalatainak lejegyzése. A kisgyermeknevelők közötti együttműködés az egységes nevelő hatások elve érvényesülésének tükrében.
- A nevelőtestületi értekezlet, bölcsődei ünnepség, rendezvény tapasztalatainak lejegyzése.
- A logopédiai vagy korai fejlesztő foglalkozásokon szerzett tapasztalok lejegyzése
- **A záró hét minden napjáról napirendi tervezet elkészítése, ami tartalmazza a hallgató által kezdeményezett és irányított nevelési helyzetek, tevékenységek részletes tervezetét, valamint ezekről az elért eredményekről, a továbbfejlődés érdekében elérendő szakmai célokról összegző vélemény, tapasztalatok lejegyzése.**
- Illusztrációk (lehetőség szerint kép a bölcsődéről, képek a gyermekcsoportról stb.), igényes fűzetvezetés.

A portfólió elkészítésekor tartsák szem előtt, hogy ezt az írásbeli munkát a leadott formában a főiskola megőrzi.

Gyakorlati feladatok:

Részvétel:

- a gyermek reggeli érkezésének átvételében és a délutáni kiadásában,
- a reggeli előkészítésében és lebonyolításában,
- a tízórai kínálásában,
- az udvarra való öltözködés, készülődés menetében,
- az udvari játéktevékenység megszervezésében,
- a fürdőszobai gondozásban,
- az ebédeltetésben,
- a szobai játéktevékenység, mese-vershallgatás, alkotó tevékenység, az ének-zenei nevelés, mozgásos játékok tervezésében, szervezésében, megvalósításában
- a szabályok, elvárások kialakításának közvetítésében,
- egyéb gondozási és nevelési tevékenységekben,
- szülőkkal való kapcsolattartásban.

Részletesen:

- A reggeli érkezésnél és a délutáni hazabocsájtásnál kezdeményezzen beszélgetést a szülővel
 - az érkező családhoz menjen oda, (vagy a szülő kísérelje be a gyermekét) üdvözlje őket, kérdezze meg a szülőt, hogy mi történt ébredés óta, esetleg előző este. A gyerekeknek mondja el, hogy társai mivel játszanak és invitálja őt is játszani. Ha sír a gyermek vigasztaljon, jelezze vissza a gyerekeknek érzéseit, bánatát de ne nyújtsák hosszúra az elválást,
 - a kisgyermeknevelő legyen érdeklődő, de ne legyen tolaakodó,
 - néhány percig segítse ill. jobban figyelje a beérkező gyermeket, ha azt tapasztalja, hogy bekapcsolódott a játékba akkor engedje játszani, ha a

gyermek még pihengetni szeretne, akkor ezt biztosítsa számára, ha szeretne játszani, de még nem tudja mivel, akkor ajánljon fel neki játékot

• **Reggeli előkészülete előtt és lebonyolítása közben figyeljen arra, hogy:**

- az átadóba van-e valaki, ha igen akkor még ne kezdjenek hozzá a reggelihez, várja meg, míg beérkezik a csoportszobába minden gyermek
- korán érkező gyermekeknek kezet kell mosniuk reggeli előtt
- terítés előtt, ha társ gondozónő jelen van, akkor szóljon neki, hogy kimegy kezet mosni, kóstolja meg a reggelit (kenyér, kerti vetemény, folyadék), majd használjon szalvétát, ezzel is mintát nyújt a gyermekeknek,
- asztalonként terít, közben figyel a játszó gyermekeket,
- a kisgyermeknevelő a nagyobb gyerekeket hívhatja egyszerre is az asztalhoz. A szék kihúzására figyelmezteti őket, ha már önállóan elvégzik azt, elismeri tevékenységüket, ha szükséges felköti az előkét:
- ha a gyerekek még nem elég önállóak egyesével hívjuk őket az asztalhoz.
- személyre szólóan az egyéni igényeket figyelembe véve tálal, (előbb a folyadék, kerti vetemény, választási lehetőséget ad) kéri a gyermeket, vegyen kenyeret, jó étvágyat kíván,
- az első asztal megterítése és kínálása után a második asztalra át kell tenni a tálaló edényeket (zöldségféle, folyadék), tehát nem kell visszavinni a kocsira,
- a kisgyermeknevelő figyeljen arra, hogy mindig legyen kenyér a kínáló tányéron,
- törekednie kell arra, hogy minden gyerek mihamarabb leülhessen reggelizni, de mozdulatai ne legyenek kapkodóak,
- étkezés közben, figyelemmel kell kísérni, melyik gyermek miből fogyaszt szívesen többet, és azt szükség szerint pótolni kell.
- étkezés közben meg kell teremteni a családi hangulatot, ismeretet kell nyújtani (étel színe, íze, ki készítette, anya mit adott reggelire stb.) de nagyon figyelni kell arra, hogy ne vonjuk el a gyermek figyelmét az étkezésről,
- a helyes szokásokat következetesen kell közvetíteni a gyerekek felé étkezés alatt is. Egyszerre egy kenyeret fogjon meg és vegyen el a gyerek, mindent jó alaposan rágjon meg, ne tegyen túl sok ennivalót a szájába, hogy azt meg tudja rágni, előbb nyelje le a szájába lévő falatot, utána igyon. Étkezés közben és utána használjon szalvétát,
- ha étkezés közben segíteni kell a gyermeknek kezének ill. szájának megtörlésében, akkor ne a gyerek szalvétáját vegye el, hanem használjon másik szalvétát (minden asztalra előre oda kell készíteni),
- a reggeli befejezése után a gyerek tolja vissza az asztalhoz a széket, majd folytathatja játéktevékenységét,

Reggeli irányítása közben a kisgyermeknevelőnek figyelnie kell még arra, hogy:

- a szobában lehetőleg csak az a játék maradjon elől, amivel a gyerek reggeli előtt játszott. Használaton kívüli játékot a kisgyermeknevelő rakja el, kérjen segítséget a gyerektől stb.
- reggeli utáni játéktevékenységet úgy kell irányítani, hogy amíg nincs összetakarítva az asztalok körül, addig a gyerekek a szőnyegen játszanak.

Tízórai kínálása közben figyeljen arra, hogy:

- ha télen nem lehet az udvarra menni, akkor 10 órakor történik a tízórai elfogyasztása, ha kimennek, akkor 9³⁰-kor. Nagy melegben minimum kétszer kapnak folyadékot a gyerekek 9³⁰-kor és 10³⁰-kor,
- kisgyermeknevelő előkészít, (tálcára tisztapohár, szalvétatartó, kancsóban folyadék) szól a gyerekeknek, hogy megérkezett a tízórai és vagy asztalnál,

vagy ha nagyon elmélyülten játszanak, akkor játék közben kínálja meg őket a folyadékkal. Figyelni kell arra, hogy mennyi folyadékot önt a pohárba. A kicsiknek keveset, mert ők még hirtelen döntenek a poharukat, nagyoknak többet. A folyadék elfogyasztása után szalvétát használnak,

Udvarra való öltözködés meneténél figyeljen arra, hogy:

- a tízórai elfogyasztása után, a nagyobb gyermekeknek ajánlja fel a WC használatát, kisebbeket pedig igény szerint tegye tisztába,
- mielőtt a gyermeket hívná öltözködni, készítse ki az első 2-3 gyermek ruháját (ha egy gyermeknek még sok segítségre van szüksége, akkor egyesével, ha kis segítségre van szüksége, akkor kettesével-hármasával lehet öltöztetni) az öltözés sorrendjében. A gyermek hozza a cipőjét. A kisgyermeknevelő a gyermek fejlettségét ismerve, segítse, felügyelje a gyermek öltözködését, technikai tanácsokkal lássa őt el. A kisgyermeknevelő ne várjon el túl nehéz feladatot egy gyermektől, mert a sok kudarcélmény jó időre elveszti a kedvét a próbálkozástól. Figyelni kell még arra is, hogy minden önálló kezdeményezést ismerjen el a kisgyermeknevelő, dicsérje meg a gyermek cselekedetét, mindenre hagyjunk elegendő időt, de figyeljünk arra, hogy minden kisgyermeknevelőnek elegendő ideje maradjon a saját gyermekei ellátására, segítésére.
- öltözködési idő alatt nagyon fontos, hogy a szobában és az udvaron is mindig legyen felügyelet. A gyermekeknek úgy kell kiérkezniük az udvarra, hogy a játékeszközök már ki legyenek készítve, azokból szabadon választhassanak.

Udvari játéktevékenység megszervezésénél figyelni kell arra, hogy:

- az udvari játékkészlet összeállításánál figyelembe kell venni az időjárást, a gyermekek létszámát, korát, fejlettségét és az udvaron eltöltött időtartamot,
- a hűvösebb őszi és téli napokon kb. 30-40 percet tartózkodnak a gyerekek az udvaron. Ez idő alatt szaladgálhatnak, labdázhatnak, mászókaézhatnak, biciklizhetnek, motorozhatnak, vödörbe gyűjtögethetnek falevelet, havat stb. A tavaszi és a nyári időszakban a játékidő jelentős részét a szabadban töltik a gyermekek, ezért a nagymozgásos eszközöket ki kell egészíteni, mesekönyvekkel, rajzeszközökkel, konstruáló játékokkal, babákkal, babaruhákkal, edényekkel. A homokozó lehetőséget biztosít egy másfajta anyaggal való ismerkedésre, formázásra, alkotásra. Az időjárásnak megfelelően a homokozót a gyermekek használhatják egész nap, vagy a nap egy bizonyos szakaszában.

Fürdőszobai gondozás

- a fürdőszobában használatos eszközök mennyiségét, minőségét minden nap ill. szükség szerint ellenőrizni kell (krémeken legyen rajta a gyermek neve, a lejárati dátuma, az orvosi szekrény tartalmát havonta ellenőrizni kell, WC papír, papsitörölő, textiltörlő, gyermek pelenkája, törölközők, fésűk, szükség szerint bili fertőtlenítőben,
- a fürdőszoba használatának rendje: gondozási egységen belül ki kell alakítani az öltözködés és a fürdőszoba használatának rendjét. Figyelembe kell venni, hogy a fiatalabb gyermekeket ellátó kisgyermeknevelők kezdjék a gondozási folyamatokat, hiszen az ő gyermekei fáradtabbak és az ő ellátásuk hosszabb időt vesz igénybe.
- szobatiszta gyermeknél: önállóan levetkőzik, használja a WC-t, felöltözik, majd lehúzza. Kezet mos, törölközik, majd az egész alakos tükörnél megfésülködik.
- Ha a gyermek már elég önálló de pelenkás, akkor a pályázó előtt állva lehúzhatja a nadrágját, a kisgyermeknevelő leveszi róla a pelenkát, törölközővel megtörli az

ülepét, majd felajánlja neki a WC használatát, ezután vagy a pólýázón, vagy álló helyzetben bepelenkázza. Pelenkacsere után, mindketten kezet mosnak, törölköznek, majd a gyermek az egész alakos tükörnél megfésülködik. Míg a gyerek kezet mos, rendbe rakja a pólýázót lefertőtleníti, tiszta pelenkát tesz rá, kezet mos.

Pelenkás gyermeknél: ha nagyon vizeletes a gyermek pelenkája, akkor le kell vetköztetni és le kell mosni, úgy mint a széklétes gyermeket. Ha csak kicsit vizeletes a pelenka, akkor nem kell levetköztetni, hanem le kell venni a pelenkát, azt tépőzárral összezárni, törölkendővel meg kell tisztogatni az ülepét, majd a tisztapelenkát feladni, és ha már tud állni a gyermek, akkor a pólýázó elé le kell állítani és ott kell felhúzni a nadrágját. Pelenkacsere után, mindketten kezet mosnak, törölköznek, majd a gyermek az egész alakos tükörnél megfésülködik. Mosakodásnál, törölközésnél, fésülködésnél a kisgyermeknevelő a gyermek fejlettségének megfelelő technikai vagy gyakorlati segítséget nyújt. Közben, ha használták a pólýázót, akkor azt lefertőtleníti, tiszta pelenkát tesz rá, kezet mos.

Széklétes gyermek lemosása: Zuhanyzóba pelenkát készít a kisgyermeknevelő, szükség esetén a vizet megnyitja. A pólýázóra kikészít 2db pelenkát, eldobható pelenkát, krémet, törölkendőt. A gyermek nadrágját vagy a pelenkázó mellett vagy fent a pelenkázón lehúzza, pólýázón a pelenkát kibontja, tépőzárral összezárja, szükség esetén törölkendőt használ, majd ezeket a badellába ledobja. A pólýázón kiterített pelenkával a gyereket a zuhanytálcháoz viszi, majd előbb azzal a pelenkával lemossa, majd leszappanozza és lemossa a gyermeket. Az előkészített száraz pelenkával visszaviszi a gyereket a pólýázóra, szárazra törli, majd ha már tud állni a gyermek, akkor a pólýázó elé le kell állítani, ott kell felhúzni a nadrágját. Pelenkacsere után, mindketten kezet mosnak, törölköznek, majd a gyermek az egész alakos tükörnél megfésülködik. A pelenkázó és zuhanytálca fertőtlenítéséről itt sem feledkezhet meg.

Ebéd

- ebéd előtt a játéktevékenységet úgy kell irányítani, hogy a gyerekek ne az asztalnál játszanak, (így elkerülhető, hogy tálalás miatt a gyermekeknek félbe kelljen hagyniuk játéktevékenységüket),
- az első kisgyermeknevelő szól a társának, hogy kimegy kezet mosni, majd kóstol (főzelék, feltét, gyümölcs) majd szalvétát használ (példamutatás, szokáskialakítás),
- az asztalok megterítése az étel kínálása meggyezik a reggelinél leírtakkal, illetve egy kiegészítéssel, ha a gyermek tisztán és önállóan étkezik a lapos és a mélytányért is oda kell készíteni neki. Ha a gyermek még maszatosan eszik és nincs a mély tányérja alatt a lapostányér, akkor a lapostányérokat és a gyümölcsöt egyszerre viszem oda az asztal közepére, elveszem a gyerek elől a főzeléket és a következő mozdulattal elé teszem a lapostányért és már veheti is a gyermek a gyümölcsöt. A használt tányért ezután viszem a kocsira,
- a játszó gyermekekre a társ gondozónő figyel, de természetesen az osztott figyelemnek itt is működnie kell mindkét kisgyermeknevelőnél,
- a második kisgyermeknevelő akkor megy ki kezet mosni, amikor az első kisgyermeknevelő a második asztalához hívja a gyerekeket.
- csecsemő és tipegőcsoportban, a gyümölcsöt célszerű mindkét kisgyermeknevelőnek a tálalás megkezdése előtt a kínáló tányérra készíteni, hiszen a kisebb gyermekeknél még sok gyakorlati segítséget kell nyújtani étkezés alatt, vagy ha erre már nincs szükség, akkor pedig több idő jut beszélgetésre, ismeretnyújtásra. Étkezés alatt törekedni kell arra, hogy a kisgyermeknevelők minél kevesebbet mozogjanak, hiszen ha a gyermekek között ülnek, sokkal családiasabb hangulatot tudnak teremteni,
- figyelni kell arra, hogy a tiszta és a használt edény soha nem keveredhet,

- az étkezés közben és utána is a szokások kialakítása végett következetesen kell közvetíteni a szabályokat, de természetesen nem szabad elvárni a gyermektől, hogy minden szabályt egyből megjegyezzen és betartsa,
- az étkezés befejezése után a gyermek segítséggel vagy önállóan megkeresi az ágát.

Szobai játéktevékenység

- a nyugodt játéktevékenység biztosításának alapfeltétele a biztonságos, a korosztály igényének megfelelő csoportszobák kialakítása
- a tárgyi feltételek kiválasztásánál figyelembe kell venni az egészségügyi, a pedagógiai és az esztétikai szempontokat is
- egészségügyi szempontból fontos, hogy a játékok könnyen tisztíthatók legyenek, balesetet ne okozzanak
- pedagógiai szempontból fontos, hogy egy eszköz több tevékenységformához is alkalmas legyen. Lehessen vele építeni, kézügyességet fejleszteni, mozgás igényt kielégíteni. Lényeges elem, hogy az eszközök a gyermekek fantáziáját felébresszék, és sok információt nyújtsanak a világról. Minden csoportban meg kell lenni az alapjáték készletnek (játszókendő, babák, képeskönyvek, labdák, mozgásfejlesztő eszközök), melyet a korcsoport fejlettségének megfelelően ki kell bővíteni
- a szoba elrendezésénél figyelniünk kell arra, hogy sarkok biztosítsák a kisebb csoportok meghitt játékát
- a kisgyermeknevelő pozitív jelenlétével támogatja, megerősíti a gyermekek játéktevékenységét, szükség esetén ötletet ad, a folyamatban lévő játékot továbbsegíti, információival bővíti a gyermekek ismereteit, és szabályokat közvetít
- a szobai játékidő alatt is fontos feladata a kisgyermeknevelőknek, hogy az egész csoportot átlássák, tudjanak elmélyülten játszani a gyerekekkel, de vegyék észre, mikor kell kilépniük egy-egy játéktevékenységből
- játékidő alatt a kisgyermeknevelők kommunikációja legyen személyre szóló (a gyermeket a keresztnévén szólítsa meg) a helyzet tartalmának megfelelően támogató, segítő. A kisgyermeknevelők verbális és non-verbális jelzéseik legyenek összhangban, foglalják szavakba a még nem beszélő gyermekek jelzéseit, érzéseit, tudják meghallgatni őket
- a kisgyermeknevelő negatív helyzetben is legyen tárgyilagos, nyugodt és mindent indokoljon meg. A gyermek cselekedetét bírálja ne a gyereket,
- konfliktushelyzetnél vigasztalja meg a megbántott gyermeket és a konfliktushelyzetet okozó gyermek felé is jelezze helytelen viselkedését.

Mese, vers, bábozás, képeskönyv nézegetés:

- mindig a gyermek játékába ágyazottan, többféle érzékszervét bevonva, indirekt módon történjen ezeknek a tevékenységeknek a kezdeményezése.
- Az a célunk a versek, mondókák mondogatásával, hogy a meglévő jó játékhangulatot fokozzuk, mélyítsük, komplex élményhez juttassuk a gyerekeket. A sokszori ismételtetés jelenti a játékot, az örömet. A gyermekek ez alatt legtöbbször meg is tanulják a verset, mondókát, de a cél nem a direkt tanulás.
- a mesélés, bábozás képeskönyv-nézegetés feltételeinek megteremtése másabb, körültekintőbb szervezést igényel. Lehet direktbb, hagyományteremtőbb, amikor a gyerekek már az előkészületekből is következtethetnek arra, ami következik, mert ezek is az élményszerűséget fokozzák. Az esztétikai élmények befogadásra alkalmas hangulat lehetővé teszi, hogy a mese, a bábozás, a képeskönyv-nézegetés által gyermek sokoldalúan fejlődhessen.
- fontosak a hallgató által használt igényesen elkészített eszközök, összeválogatott mese-és ismeretterjesztő könyvek az esztétikai ízlésformálás szempontjából.

Az alkotó tevékenység megszervezése: festés, nyomdázás, papírtépés, gyurmázás, ragasztás stb.

- a kisgyermeknevelőnek rendszeresen ellenőriznie kell, hogy a korcsoportnak megfelelő manuális eszköztár össze legyen készítve és rendszeresen frissítve legyen
- célszerű az eszközöket egy kosárban, vagy egy dobozban úgy elrendezni, hogy minden kéznél legyen, ne kelljen túl sok időt fordítani arra, hogy megkezdődjön az alkotó tevékenység
- az asztalok elhelyezésén ilyenkor célszerű változtatni, hogy a kisgyermeknevelő jobban tudjon segíteni a gyerekeknek
- minden eszköz használatánál fontos, hogy a kisgyermeknevelő a gyerekek felé közvetítse szabályokat (pl. ollóval nem állunk fel, a ragasztót hogyan lehet használni stb.), ne legyen túl sok szabály, mert akkor a gyermeknek nem nyújt élményt a tevékenység
- fontos, hogy ne állítsuk túl sok feladat elé a gyermekeket, ne vágjanak és ragasszanak egyszerre, hanem egyik nap az egyik, másik nap a másik tevékenységet végezzék
- gyurmázásnál célszerűbb, ha előbb csak néhány eszközt (formák, vágóeszköz) és a gyurmát készítjük oda a gyerekeknek, így előbb lehetőségük lesz a gyurmát nyújtani, formázni, más anyaggal ismerkedni. Ha azt vesszük észre, hogy picit változatosabbá akarjuk tenni a gyurmázást, akkor elővehetjük a különböző terményeket, amivel díszíthetik a gyerekek alkotásaikat
- festésnél célszerű lenne, ha az ecsetet minél később használnák a gyermekek, célszerűbb lenne, ha minél tovább az ujjukkal, ill. más olyan eszközzel festhetnének, ami az ő fejlettségüknek megfelel (pl. plusz pezsgőtablettás dobozba szivacsot lehet helyezni)
- rajzolásnál a bölcsődés korú gyermekeknél nem célszerű előrajzolt formák színezése, mert ez akadályozza a firkarajz fejlődését
- a manuális tevékenység az alkotásvágy kiélése mellett alkalmas még ismeretnyújtásra, beszélgetésekre, élmények feldolgozására, (színek, formák, alakzatok, nagyobbaknak irányok (a jobb kezembe fogd, úgy könnyebb lesz, te le, emeld fel stb.) megnevezése
- egyes manuális tevékenységhez (festés, ragasztás, ollózás) akkor célszerű hozzákezdeni, ha mindkét kisgyermeknevelő jelen van, de ha ez nem megoldható, akkor a technikai dolgozó segítségére időnként szükség lehet, pl. kézmosásnál
- az alkotó tevékenység nem csak szobai játékidőre korlátozódik, a megfelelő feltételek kialakítása után az udvaron is lehet ragasztani, festeni, rajzolni

Mozgás

- a gyermek saját igénye, fejlettsége, hangulata szerint végez különböző mozgásokat, amelyek lehetnek nagymozgások és finommozgások egyaránt. A mozgásfejlődést a gyermek saját belső motiváltsága, aktivitása segíti.
- a kisgyermeknevelő leginkább a mozgáshoz szükséges feltételek megteremtésével, a balesetveszély kiküszöbölésére irányuló odafigyeléssel, indirekt módon segítheti a mozgásfejlődés folyamatát.
- hagyjuk, hogy a gyermek a megteremtett feltételeken belül szabadon kísérletezhessen a különböző alapvető mozgásformákkal: járással, futással, kúszásokkal, csúszásokkal, mászásokkal, ugrásokkal. Ezek által fejlődhet egyensúlyérzéke, ügyessége, testi ereje, gyorsasága, téri tájékozódása. Idegrendszeri struktúrák épülését éppúgy szolgálja, mint a testkép formálódását, és a sikeres végrehajtások által az önbizalom fejlődését. Indukálja a beszédfejlődést, a kognitív és pszichés funkciók fejlődését
- a mozgástevékenység szervezésénél járjunk el körültekintően az eszközök kiválasztásánál, elegendő hely biztosításánál, a biztonság megteremtésénél.

Ének- zenei nevelés célja a bölcsődében

A zene, a hangok, a ritmus a legkorábbi élmény az ember életében, fejleszti a személyiséget és az értelmi fejlődés alakulásának hatékony eszköze. A zenei nevelés hozzájárul az érzelmek megéléséhez, és segíti azok kifejezését, ezen kívül hangulatkeltésre is használjuk, valamint zene segíti a beszédképesség alakulását, a szép kiejtést, a szavak megértését, formáljuk vele zenei ízlésüket, segítjük társas kapcsolataik alakulását.

A bölcsődei zenei nevelés célja:

- hogy a gyermekek zenei érdeklődését felkeltse,
- érzékenyvé tegye a környezet hangjai iránt,
- az énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel a gyermekek érzelmeit gazdagítsuk.

A zenei nevelés feladata:

- hogy a gyermekeket megismertessük a magyar mondókákkal, énekes játékokkal,
- a kisgyermeknevelő az énekhez tartozó ismétlődő játékmozdulatokkal összerendezett mozgásra készíti a gyermekeket, fejleszti ritmusérzéküket, biztosítja a csoport jó hangulatát.

Fontos tudni a kisgyermeknevelőknek:

- éneklésnek nincs külön szervezett ideje, a nap folyamán többször is alkalmazzuk. A többszöri rövid énekelgetés hatásosabb,
- a dalokat, mondókákat mindig a gyermekek életkorához igazítjuk, kivéve a hangulatkeltő dalokat,
- mindig a gyermekkel szembe fordulva, lassan, tagoltan, hangsúlyozottan, énekeljen a kisgyermeknevelő a gyermeknek,
- minél többször kell alkalmazni a „kétszemélyes” játékokat, hiszen ezek a felnőtt és a kisgyermek bensőséges kapcsolatát tükrözik. Ide tartoznak a lovagoltatók, hintáztatók, sétáltatók, altatók, kéz-kar-láb-játékok stb. Valamennyi ölbéli játék egy-egy miniatűr "dráma". Kezdetre van, fokozódó feszültsége, majd végül csattanója, örömteli oldódása.
- a gyermekek szeretik ezeket az élményeket többször átélni, ezért lényeges, hogy egy-egy dalt mondókát többször elismételjen a kisgyermeknevelő,
- az ismétlések célja még, hogy a hangulat, amit egy ölbéli játék kelt, kialakuljon, és valamennyire tartós maradjon. Egy-egy ilyen játék talán rövidebb, mint egy perc. Mire a gyermek felfogja, hogy mi történt, a játék, a dal már el is tűnik. Ezért énekeljük, mondjuk, játsszuk újra, és újra. Az ötödiknél már rájön, hogy ennek örülni lehet, észreveszi, hogy a végén valami huncutkodás lesz, előre izgul, várja, tudja, hogy mi következik,
- a bölcsődében ajánlott dalok és mondókák jegyzéke megtalálható: Forrai Katalin, „Ének a bölcsődében” című kiadványban

Szabályok, elvárások kialakításának közvetítése

- a szabályok kialakításánál fontos szempont:
 - a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők egyeztessék szakmai nézeteiket, elvárásaikat
 - megfogalmazásuk egyértelmű - és a gyermekek által érthető legyen
 - a kisgyermeknevelők legyenek hitelesek (ez segíti a szabály elfogadását és a hozzá való igazodást
 - a szabályok legyenek állandóak
- a szabályokat mindig türelmesen és következetesen kell közvetíteni a gyerekek felé, minden szabályt többször el kell ismételni, nem várható el a gyermektől, hogy egyből teljesítse a felnőtt kérését

- fontos, hogy eleinte a kisgyermeknevelő már a tevékenység megkezdése előtt mondja el elvárásait pl. kérlek, húzd ki a széket és oldalról ülj rá, kérlek hozd a cipődet, hogy tudjunk öltözködni, ha megtörölted a kezed, akkor kérlek fésülködj is meg stb.
- elvárásainkat, mindig a gyermekek fejlettségéhez kell igazítani pl. kisebb gyermekeknél el kell mondani, hogy mi történik vele öltözködés alatt, kérni kell a segítségét, de nem szabad tőle elvárni, hogy egyedül felvegye a cipőjét, illetve próbálkozzon azzal, mert sok kudarcélmény érheti közben. A kisgyermeknevelőnek észre kell vennie, hogy egy gyermek mikor képes bizonyos tevékenységekre
- nagyon fontos, hogy sokat dicsérjük a gyermekek tevékenységét, hiszen ők mindig a felnőttnek akarnak megfelelni, az ő kedvükért teszik helyére a játékot, hajolnak az asztal fölé étkezés közben
- szabályok kialakításánál nagyon fontos, hogy legtöbb tevékenység alatt a kisgyermeknevelő mintanyújtó szerepet töltsön, tehát neki is nagyon figyelnie kell mozdulataira, kommunikációjára, pl. ha a gyermektől elvárjuk, hogy tegye a helyére a játékot, akkor játék közben mi sem a legközelebbi polcra tegyük fel a földön lévő játékot, hanem a helyére stb.
- viselkedési szabályoknál fontos, hogy konfliktushelyzetben a kisgyermeknevelő a helyzetre vonatkozó szabályokat felidézze, pl. tudod a szobában csak gurítani szoktuk a labdát, mert.....
- fontos még, hogy a megközelítés pozitív oldalról történjen elsősorban azt érdemes tisztázni, hogy mit, miért, hogyan tehet
- az indokláshoz mindig magyarázat is kapcsolódjon.

Kérjük, hogy a gyakorlatvezető kisgyermeknevelő legyen jelen (naponta) a gyakorlás egész időtartama alatt, s szóban elemezze, értékelje a hallgatóval együtt a tapasztalatokat.

Minősítés – 1-7. hétig terjedő időszakra:

Minősítő személy: gyakorlatvezető kisgyermeknevelő

Minősítés: *minősített aláírás:* jól megfelelt

megfelelt

nem felelt meg

Értékelés általános szempontjai:

- A hallgató munkához való viszonya.
- Együttműködése, kapcsolatteremtése, beilleszkedése a bölcsődei életbe, gyermekekkel, szülőkkel, munkatársakkal való kapcsolata.
- Magatartásának általános kulturáltsága.
- Tervező, szervező, irányító munkája az elméleti és módszertani felkészültség tekintetében.
- A szituációk kezdeményezésének, a helyzetek irányításának minősége.
- A hallgató önállósága, kreativitása, igényessége.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- A bölcsődei csoportban és a bölcsődei csoporton kívül végzett munkája.
- Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?
- Egyéb észrevételek.

A nyolcadik – záró gyakorlati hét:

A szakmai gyakorlat utolsó hete a záró gyakorlati hét.

A záró hét tervezésében és önállóan végzett tevékenységében is tükröződjön a magas szintű tudatos szakmai munka, amely az összefüggő nyolc hetes szakmai gyakorlat eredményeként kiteljesedik.

Ezen időszakban a jelölt a csoporttal kapcsolatos adminisztrációs munkát is végezze. Az általa megvalósított napirendi feladatokkal kapcsolatos, vagy az Ő tevékenységére vonatkozó bejegyzéseket a portfólióban is tegye meg. A szakmai gyakorlat utolsó záró gyakorlati hetében a felsőoktatási intézmény oktatói is meglátogathatják a hallgatókat.

Értékelés – 8. záró gyakorlati hét:

Értékelő személy: gyakorlatvezető kisgyermeknevelő és a bölcsőde vezetője, esetleg a főiskola képviselője.

- **Értékelés:** az Útmutató végén található Értékelési szempontok táblázat szempontjai szerint történik, 5 fokozatú: **jeles (5); jó (4); közepes (3); elégséges (2); elégtelen (1);** záróvizsga jegyet kap a hallgató a gyakorlatot vezető kisgyermeknevelőtől és a bölcsőde vezetőjétől. *Kérjük, hogy ez az értékelés nagyon reális és objektív legyen, mert a hallgató oklevél-átlagába is ez a jegy kerül.*

A GYAKORLAT TELJESÍTÉSÉNEK IGAZOLÁSA:

- Kérjük, hogy az intézményvezető aláírásával és pecséttel hitelesítse a portfóliót, az abban rögzített írásbeli dokumentációt. A hallgató gyakorlati munkáját a gyakorlatvezető kisgyermeknevelő az értékelési szempontsor alapján értékelje 1-5-ig pontszámokkal. Ezek összeadásából kapott pontszám ad egy érdemjegyet.
- A leadott portfóliót a gyakorlati képzés vezetője is értékeli. E két értékelés és a megelőző 7 hét minősítése adja az indexbe kerülő záró jegyet.
- A minősítést az indexbe a csecsemő- és kisgyermeknevelő szak gyakorlati képzésvezetője írja be.
- Az összefüggő bölcsődei szakmai gyakorlat teljesítésének igazolását, az 1-7. hét minősítését és szöveges értékelését, valamint a bölcsődei záró hét szakmai gyakorlatának értékelését a portfólióval együtt az aktuális félévben előzetesen szóban egyeztetett időpontig kérem leadni a Tanulmányi Osztályra vagy részemre az „Aprók kertje” Bölcsőde irodájába (5540 Szarvas, Kossuth u 19).

A határidő elmulasztása esetén a kurzus elfogadására nincs lehetőség!

Szarvas, 2020. november 12.

Gombkötő Sándorné sk
gyakorlati képzésvezető

IGAZOLÁS
az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítéséről
(6. félév)

Igazolom, hogy nappali/levelező tagozatos*, évfolyamos csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgató a tanév félévében a kötelező szakmai gyakorlatot teljesítette.

*a megfelelő aláhúzendó

A bölcsődei gyakorlat helye és ideje	Intézményvezető aláírása
az intézmény neve:..... az intézmény címe:..... az intézményvezető neve:..... a gyakorlat ideje:..... a bölcsődevezető neve:..... a gyakorlatvezető neve:..... p. h.

Csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgatók összefüggő szakmai gyakorlatának minősítése – 1-7. hétig terjedő időszakra:

minősített aláírás: jól megfelelt
 megfelelt
 nem felelt meg

Értékelési szempontsor a Csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgatók záró szakmai gyakorlatának értékeléséhez

A hallgató a **záró** szakmai gyakorlata során:

1.	minden esetben és maradéktalanul az Alapprogramban megfogalmazott alapelveket, protokollokat, a bölcsődei nevelés-gondozás feladatait figyelembe véve, az egyes gyermekek fejlettségéhez igazította	1 2 3 4 5
2.	minden helyzetben bizonyította, hogy tisztában van azzal, hogy a bölcsődében a nevelés a gondozással egységet alkot.	1 2 3 4 5
3.	a gondozási műveletek során bensőséges interakciós helyzetet alakított ki, maximálisan törekedett a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítésére. A gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást valósított meg.	1 2 3 4 5
4.	kommunikációját tekintve a kisgyermekek, a szülők, a munkatársak felé egyértelmű, érthető, szakmai hozzáértést tükrözött; pedagógiai céljainak megfelelő, hiteles volt.	1 2 3 4 5
5.	képes volt megfelelő, biztonságot nyújtó,	1 2 3 4 5

	szerteteljes és nyugodt kommunikációs teret kialakítani a csoportban. Képes volt támogatni a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját.					
6.	képes volt – a mentorával történt folyamatos egyeztetés mellett – munkáját tudatosan tervezni; tervezéskor – pedig egyrészt a mentortól kapott információkra támaszkodva, másrészt saját tapasztalataira alapozva – figyelembe venni az életkori sajátosságokat, a csoport összetételét, aktivitását, érdeklődését, motiváltságát.	1	2	3	4	5
7.	következetes, biztos szakmai tudásról tett bizonyosságot; fogalomhasználata pontos, adekvát volt; mondanivalója érthető a gyermekek számára.	1	2	3	4	5
8.	a gyermekek szükségleteinek, a tevékenységi terület sajátosságainak és a környezet lehetőségeinek figyelembevételével választotta meg nevelői módszereit.	1	2	3	4	5
9.	módszerhasználatát tudatosság, célszerűség és változatosság jellemezte. A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési eszközöket képes volt széles körben alkalmazni.	1	2	3	4	5
10.	képes volt nyugodt, kiegyensúlyozott légkört teremteni a tevékenységek, kezdeményezések során. A gyermeki fejlődésbe vetett hit, a segítő, támogató attitűd jellemezte. Figyelt arra, hogy a gyermekek önálló kezdeményezéseit bátorítsa. Pozitív visszajelzésekkel támogatta a gyermekeket.	1	2	3	4	5
11.	minden esetben törekedett a kisgyermek aktuális fizikai és érzelmi állapotának figyelembe vételére, a tudatosan megtervezett tevékenységek lebonyolításával összefüggésben szükség esetén képes volt rugalmasan változtatni elképzelésein.	1	2	3	4	5
12.	képes volt a bölcsődei csoportban nevelt, gondozott kisgyermek játéktevékenységéhez az életkornak, a spontán érés ütemének és a képességeknek megfelelő eszközöket biztosítani.	1	2	3	4	5
13.	képes volt a mindennapi tevékenységekben, játékban a gyermekek természetes közlési vágyának feltételeit megteremteni; érdeklődésével, kérdéseivel ösztönözi a gyermekek egymás közötti kommunikációját.	1	2	3	4	5
14.	képes volt a bölcsődei nevelés főbb helyzetei közül a Mozgás tevékenységgel összefüggő Alapprogramban megfogalmazott célok mentén a feladatok elvégzésére.	1	2	3	4	5
15.	képes volt a bölcsődei nevelés főbb helyzetei közül a Mondóka, ének tevékenységgel összefüggő Alapprogramban megfogalmazott célok mentén a feladatok elvégzésére.	1	2	3	4	5

16.	képes volt a bölcsődei nevelés főbb helyzetei közül a Vers, mese tevékenységgel összefüggő Alapprogramban megfogalmazott célok mentén a feladatok elvégzésére.	1	2	3	4	5
17.	képes volt a bölcsődei nevelés főbb helyzetei közül az Alkotó tevékenységekkel összefüggő Alapprogramban megfogalmazott célok mentén a feladatok elvégzésére.	1	2	3	4	5
18.	képes volt a bölcsődei nevelés főbb helyzetei közül az Egyéb tevékenységek témakörrel összefüggő Alapprogramban megfogalmazott célok mentén a feladatok elvégzésére. <small>élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak</small>	1	2	3	4	5
19.	a mentor támogatásával, vele egyeztetve, ugyanakkor önálló ötleteire épített tevékenységekkel, kezdeményezésekkel igyekezett támogatni a gyermekek fejlődését, segítette őket önmaguk megismerésében, környezetük felfedezésében.	1	2	3	4	5
20.	bizonyította, hogy tisztában van személyiségének sajátosságaival. Reálisan értékelt szakmai felkészültségének aktuális szintjét, erősségeit és gyengeségeit. Tisztában volt a vele szembeni szerepeltvárásokkal, igyekezett, hogy ezeknek a lehető legnagyobb mértékben meg tudjon felelni.	1	2	3	4	5

5 - Maximálisan elfogadható szinten teljesült

4 - jó szinten teljesült

3 - optimálisan elfogadható szinten teljesült

2 – elégséges szinten teljesült

1 - minimálisan elfogadható szinten teljesült

Összesen elérhető pontszám: **100 pont**

- a) 85-100% elérése esetén jeles (5),
- b) 60-84% elérése esetén jó (4),
- c) 40-59% elérése esetén közepes (3),
- d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).